

LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

LOS NETS DE 'N FIVALLER.

Vaja, sigan franchs: ¿qué 'ls ha divertit més, las festas de la Rosquilla ó 'l cambi de Ajuntament? ¿No 'ls ho deya jo l' altre senmana? Alló havia de acabar rihent. ¡Cosa de Carnestollas!

¿Han vist may jugá á la mona?

Se reparteixen las cartas, se van encoblant dosos ab dosos, tresos ab tresos, etc., etc. Una sola no pot encoblarse —la sota d' oros— per haverse retirat del joch las tres sotas restants. Cada jugador presenta las cartas despariadas al seu vehi que ve obligat á pendre'n una, sense saber la que pren. Si la que pren casa ab la que té, encobla y se surt del joch quan acaba las cartas. D' aquesta manera la sota d' oros va passant de ma en ma, fins que un jugador se queda ab ella tota sola, en qual cas se 'l proclama mona.

¿Qui havia de creure que 'ls venerables companys de D. Francisco 'l de las patillas, havian de acabar jugant á la mona ab la vara?

La vara, com si fós la sota d' oros, desde las mans de D. Francisco va anar á las mans del Sr. Coll y Pujol: llavors tenirla era un' honra; y quan en Maza l' anava á pendre, va adelantarse la má esquerra de 'n Cabot, apoderantse 'n. En aquest punt van notar que la tal vara era la mona, y llavors ningú la volia. En Maza va retxassarla; en Travila també; l' altre tinent d' alcalde que venia darrera de 'n Travila, *idem de lienzo*. Semblava que cremés.

Quan lo delegat del governador de la provincia 's presentá á cala Ciutat, la sota d' oros, vull dir la vara, estava abandonada sobre la catifa.

Cap regidor volia quedar mona, y van tenir que aceptar un mico.

Los fusionistas morian de la mateixa mort que 'ls conservadors anys endarrera, disolts per l' autoritat.

Y dels balcones de cert primer pis de la Plassa Real, queyan regalims d' aygua.

—S' haurá esbotzat alguna canonada, deya un transeunt.

—No senyor, responia un dependent del bazar del *Águila*: es que 'ls socios del Cassino ploran.

Y are no 's creguin vostés que jo aprobi la conducta de l' autoritat civil que en aquest punt va obrar moguda pels conservadors, ó al menos los resultats ho indican.

Que 'ls constitucionals, tres anys endarrera, vajan treure als conservadors, no justifica que 'ls conservadors tres anys després traguessen als constitucionals. Seguint aquesta marxa y prenent los uns peu dels altres, lo dia del judici final encara 'ns trobaria entre-

tinguts veient com constitucionals y conservadors se treuen mutuament.

Que no hi hagués ningú més qu' ells, ni cap altre interés que l' interés polítich de dos partits rivals, aixó encare podria disculparse; pero sobre 'ls conservadors y sobre 'ls fusionistas, sobre las venjansas y 'ls ódis de partit, sobre las dadas y las tornas, hi ha Barcelona, que no es un poblet de mala mort, sinó la segona capital d' Espanya, y per importancia industrial y comercial, la primera; hi ha la lley que deuria ser respectada; hi ha 'l decoro de un poble que no es fusionista, ni conservador; hi ha, en una paraula, interessos d' ordre superior, dels quals depén lo porvenir de aquesta ciutat populosa y activa... y sobre tot sería.

Y aixó es lo que no ha tingut en compte 'l Sr. Herce, instrument de las venjansas conservadoras.

Entre 'ls regidors que han rebut la llicencia absoluta, se n' hi contavan alguns que s' havian distingit sempre pel zel que desplegavan en l' exercici del seu càrrech.

Sense aquest zel, no s' hauria descubert l' escàndol de la grava, ni 'ls gatuperis de las brigadas. Podian tenir més ó menos talent; podian fer discursos més ó menos correctes; pero possehian un fondo de reclitit acrisollada, vetllavan pels interessos de la ciutat y 'ls demés estavan en guardia.

¿Per qué, donchs, se 'ls havia de despedir?

Té la paraula l' esperit de partit.

Y 'l mateix esperit de partit podrá explicarnos al mateix temps, ¿per quin motiu entre 'ls regidors nomenats de nou, hi havian de ficarse alguns homes, qual nom al ser llegit en lo saló de Cent, va ser rebut ab demostracions de desagrado?

¿A qué 'l célebre Batllori pica-vots? ¿A qué desenterrar al Sr. Cuyás de aquella estiva de blat de moro sota la qual jeya sepultat?

¿Vaya uns exemples! ¿Y quina estima té 'l partit conservador de si mateix, quan al *qué dirán* respon:—Y á mi *qué se me 'n dona*?

Per xó quan lo Sr. Herce dava possessió als novament nomenats, y deya que l' ajuntament no era corporació política, vaig sentir á un ciutadá que deya:

—Aquest senyor déu figurarse que baixém de la vall d' Arán.

¿Que l' Ajuntament no es corporació política... Y en nom de la política un ajuntament disolt al altre; y 'l que resulta favorecut ab la gracia del poder, té la seva inmensa majoria formada de homes de partit... ¿Y de quin partit? Del que governa.

Perque encare qu' entre 'ls nomenats hi figurin dos ó tres esquerrans, ja sab tothom qu' en l' actual all y oli, un conservador mou la maneta y un esquerra aguanta 'l cetrill.

A mi que no m' ho expliquin.

Si ganas hi havia de fer un Ajuntament modelo, ab repassar la llista dels Ajuntaments que hi ha hagut á Barcelona, s' haurian trobat noms de personas dignas y respectables, que, prescindint de opinions més ó menos adelantadas, sabrian dur la nau á port.

En todas las corporacions municipals hi ha hagut individualitats que no han incorregut en lo descrédit que persegueix á tant *putxineti* polítich com ha desacreditat l' honrada gramalla dels Fivallers. Donchs bé; 'l conjunt de aquestas individualitats, todas las quals estiman y tenen en molt lo bon nom de Barcelona, hauria pogut constituir un Ajuntament modelo, per fer bona administració, per practicar la moralitat més escrupulosa, per purificar las llistas electorals y donar á Barcelona un exemple de imparcialitat y de decoro; encarrilant l' opinió y creant costums públicas, que avuy es lo que falta després de tants escarnis.

Aixó podia ferse y no s' ha fet.

¿Per qué?

Molt senzill: porque 'ls que diuen que las corporacions municipals no han de ser políticas y nombran ajuntaments polítichs exclusivament, necessitan treure diputats provincials y diputats á Corts de la seva lliga, y per lograrho se refian dels vots dels difunts que figuran á las llistas.

Aquesta vegada, 'l Sr. Soler y Catalá, administrador del cementiri, ja 'ls té tots compromesos pels conservadors.

Y á propósit de difunts.

¿Saben que al puesto de 'n Fontrodona, n' hi ha per morirse?

La personificació de més bulto que té 'l partit conservador de Barcelona, ha quedat desatesa. Per tothom hi ha hagut una vara ó bé una monya; per tothom menos per D. Ignasi.

Han nomenat á n' en Batllori, han nomenat á n' en Cuyás... y no s' han recordat per rés de l' home del arrós.

Una trinitat descabalada.

Hi ha 'l fill y l' esperit sant, y no hi ha 'l páre etern. ¡Plora Barcelona! ¡Si al menos ja que no miran pel teu interés, haguessen mirat per la teva distracció!

Y tú, amich de l' ánima y de las entre-telas, consó'at pensant que l' ingrátitut es l' única fruyta que recull l' abnegació y 'l desinterés. Anibal va ser desterrat de la seva patria. L' únich varó just que hi havia á Grécia, també va ser desterrat. A Colón, després de descubrir l' América, van carregarlo de cadenas, y lo qu' es encare més cremador, en Rius y Tauler, va posar la primera pedra al seu monument. Als salvadors de la independéncia patria, Fernando VII que 'ls hi devia 'l trono, va durlos á la forea ó á presiri. Tú no havias de ser menos: tú, que ja llavors dels barrets blanchs y 'ls barrets negres, prenia part en las garrotadas del Plá de Palacio; tú, que has exposat la pell en

defensa del partit conservador, tú que may has desdit per rés, a tú, inventor dels pous de Moncada, t' han tirat de cap al pou... aquells que t' ho deuen tot, consells paternals, sacrificis de totes ménas... y fins un reconet en lo palco del Circo Equèstre.

P. DEL O.

ESTELS.

Lema.—Cada loco con su tema.

Si senyors, un servidor de vostés es aficionat als estels; no me 'n amago: es una afició com qualsevol altra.

Oh, pero á mi no 'm vè d' are; quan era petit ja feya volar gruas corrent d' un cap al altre de carrer.

Es la mèva planeta y no tothom ha nascut per lo mateix.

Pero ja coneix que vostés dirán: ¡Vaja una galan cosa fer volar estels! Aixó ho fá tothom ¿Qué diuen? ¿Que 's pensan qu' es bufá y fé' ampollas?... Vaja, ja veig que no hi entenen. Donchs perque ho sápigam, per seguir aquest art se necessita haberne passat l' aprenentatge com en tot lo demés.

A mi 'm fán riure molts que 's pensan que per fer volar estels ab agafar un drap, tres canyas y un tros de cordill ja están llestos. Romansos.

Veniu, los hi dich, veniu á casa y veuréu lo que 's necessita: veniu, que no 'us ne faré pagar res y veuréu lo mèu arsenal, que de segur quedaréu ab un pam de boca oberta.

Encare no hi trobat ningú que volgués tenir una senada sobre aquesta qüestió. Si 'l trobés, de segur que no tindria ganas de dirme may més res, perque de la carretilla que l' hi aniria á sobre 'l deixaria com nou.

N' hi ha un, un vehi del pis del davant, que sempre que pujo al terrat refunfunya; coneix que se 'n burla y 'm sembla qu' aixó portará qua. Jo 'm llamo quietu; pero 'l dia que 's descarrill ja l' hi asseguro que l' hi anirá be, perque no 'm pararé en barras.

¡Oh, y jo quin un per callarme'n cap! No miro trevas: en tocantme 'ls estels perdo 'l mon de vista y després qui jemega ja ha rebut.

Jo m' estich en un quint pis del carrer del Oli, y no s' estranyin de que visqui en aquelles alturas. Son gustos. Més m' estimo aquell cop de puny de pis á 105 esglahons d' alsada que no cap primer per gran y bonich que fós.

¡Estich tant bè allí dalt!...

No tinch cap vehi á sobre que 'm molesti, ni criaturas que fassin corre cadiras, ni m' espolsan los llansols sobre 'l mèu balcò, ni altres deu mil porrerias que han de aguantar los que viuhen en pisos baixos.

Jo tinch de primera mà aquell airet tan agradable, ells encofornats sobre tot al istiu, que no poden respirar; á mi, aixís que 'l sol se lleva ja 'm vè á véure, ells no 'l veuhen en tot lo dia. A mi no hi ha res que 'm privi la vista; ells no veuhen quatre pams més enllá d' hont son, puig las parets los ho enprivan. Jo veig tot Barcelona desferse als mèus péus, veigla mar tant com allargo la vista, veig Sant Pere Martir, lo Tibi-dabo y Monjuich com fá salva, y cap d' aquestas cosas veuhen ells. A mi aixó m' alegra; á n' ells podè nó.

Que poden tenir salons richs, mobles luxosos.... res d' aixó 'ls hi envejo; jo tinch lo pis ab totes las parets guarnidas d' estels, capdells de fil, canyas y demés endròminas.

Y are que dich d' estels me fá recordar qu' havia perdut lo fil de lo que 'ls explicava, y 'ls entretenia parlantlos del mèu quarto, quant la mèva intenció era sols parlar dels estels.

Vol dir que tornant á lo que deyam, en aquesta qüestió, n' hi ha poch que 'm passin la mà per la cara, y no ho dich per alabarme, no senyors, no, qu' ho dich tal com es, ó sinó ja veurán: *manos á la obra*: aixecarem los estels y á véure qui guanya.

Quan jo also 'l mèu veurán que tots los demés que hi han per allá al voltant, s' apartan y fán la seva y ab tota magestat lo mèu vá pujant y sembla 'l rey de tots.

Ne tinch de totes classes, midas y edats: ne tinch de xichs y de grans, tinch estrellas de tots colors y hasta me 'n vaig idear un que tenia la forma de un gran au-cell, y per medi de un joch que tenian las canyas feya anar las alas. ¡Si 'n vá moure de soroll per tot lo barril Tothom sortia al balcò per véure'l y la gent que passava pèl carrer s' aturava á mirá la gran galiassa.

Tinch un xicot conegut qu' es pintor, y que t' bastanta *ideya*, y aquest m' hi pinta las figuras.

Me vá fer un dimoni, un cap de mort (de morts no més n' aixeco que ab l' estel), després un *conda* y una infinitat que may acabaria d' explicar.

Aixó 'm fá venir á la memoria á la Ignasieta. Cada vegada que hi penso 'm poso trist.

Era la Ignasieta la noya més bufona y més pitera de tot lo barri (que per cert no n' hi mancan).

Tenia setze anys, y era graciosa com ella sola. En una paraula, era la mossa que feya més rotlo de tots aquells voltants (al menos pèls mèus ulls).

Vivia al pis de sota (vull dir lo quart) ab la seva mare qu' era una dona de bon regent, en extrém tafanera y busca rahons. La senyora Petronilla, ja ho crech, tenia més coneixensa que 'l mateix Xarau.

¡Qué bonica qu' era la primavera y qué depressa passava!

Quan lo sol comensava á desfilir, á un signo que 'ns feyam per la finestra del cel-obert, pujavam al terrat. Allí passavam estonas fent castells en l' aire (ja eram á la torratxa) y fent volar estels, fins que la véu de la senyora Petronilla 'ns privava de las amorosas conversas.

Més tart, no sé perqué, 's mudaren de pis, anantse'n á viure pèls barris del carrer de Ponent.

Una tarde, al cap de tres mesos d' aixó, feya volar l' estel que hi havia 'l retrato de la Ignasieta y d' un terrat d' allí á la vora m' hi ván fer pedra y fil. L' únich que m' han pres densá que m' hi dedico.

Aquella mateixa tarde vaig saber que l' Ignasieta era promesa.

Ja ho veuhen, los estels fins son profetas; tallantme 'l fil del estel de l' Ignasieta, 'm ván profetisar que no seria per mi.

N' hi haguera hagut molts que may més s' haurian mirat los estels: pues jo al contrari, are més que may.

Primè 'ls estels que tot; ja ho he dit: *cada loco con su tema*.

BONIFACI MALCARAT.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

¡A ballar! ¡A disfressarse! ¡A donar esbronchs! ¡A divertirsel!—Aquesta senmana Talia entrega 'l celro á Momo.

Abundan los balls de máscaras, las reuniones particulares y 'ls *asaltos*.

Los *asaltos* son una nova invenció per plumar al próxim. Vostés están tranquils á casa seva sense fer mal á ningú, y quan menos s' ho pensan, truncan á la porta y un tropell de máscaras se 'ls precipita dintre de la habitació. No falta qui s' asséu al piano, y llavors comensa 'l ball y la gatzara. Després vè 'l piscolavis. Perque vostés han de lluirse y atracarlos de pastas y *champany*. ¡Sinó ja están frescos! Com que 'ls *assaltants* portan la cara tapada, 'ls treuhen tots los drapets al sol... de manera que fet y fet se 'n surt més barato donant menjar y beure á tothom fins que no puguhan més.

En un *asalto* tothom s' havia tret la careta, menos una máscara que vestia de *conde*. Aquest per res del mon se la volia treure.

—¡i será un *intrús*! deyan alguns.

—¡Y quina manera d' endrapar!... deyan altres.

—S' ha begut calorze copas de *champany*, las hi contadas, murmurava 'l criat.

—Prou es un mano, que s' aprofita del disfrás per ficarse a la casa dels altres y treure 'l ventre de pena, exclamava l' amo de la habitació assaltada.

—Aviat ho sabré, digué tot decidit un jove que vá á gimnástica y t'è dos punys com dugas porras.

Y acostantse á la máscara desconeguda l' hi pregunta:

—¿Qui es, vosté?

La máscara imperturbable respon:

—¿De veras no 'm coneix?... ¿Es posible?... Cuidado que tinch un carrer de casas á Barcelona... Soch lo *Conde del Asalto*.

Se queixavan los abonats del Liceo de que 'ls feyan gruar las óperas? No deyan que á cada dos per tres se suspensien las funciones anunciadas y 'ls davan comedia? Donchs are no ho dirán aixís. Desde principios de la senmana passada fins avuy ha sigut un continuo d' óperas, que 'ls cantants de aquesta feta deuen tenir la gargamella més esmolada que las escalas del Parque.

Vajin contant: dilluns *Favorita*; dimars *Mefistófeles*; dimecres *Marta*; dijous *Mefistófeles*; divendres *Marta*: dissapte dejuni ab abstinencia d' ópera per la celebració del quint ball de máscaras que vá ser bastant concorregut donant lloch á que 'ns hi fessem un bon panxo de riure; diumenje á la tarde *Favorita* y á la nit *Mefistófeles*; dilluns la *Linda*; dimars la *Marta* y dimecres *Mefistófeles* á benefici de la Vitali.

—Cregui que n' hi há per quedar cruixit per tota la vida, 'm deya un violi de l' orquesta.

De entre aquestas óperas parlaré de dugas: la *Favorita*, que vá ser favorida ab lo desagrado de tothom y la *Marta* que vá tenir una execució bastant regular. Verdaderament no podia menos de ser aixís estant confiada á las senyoras Torresella y Paolicchi y als senyors Engel y Meroles. ¿No es veritat que la Torresella es molt bufona? ¡Quin grèu me sab que durant la Quaresma se 'n vaja! ¡Ay! Al pensar que tardaré á tornarla á véure 'm poso tot tristot!

En lo *Mefistófeles* s' hi ha introduhit un' altra millora. En lo primer quadro del acte segon, després del pró-

lech, per últim han cambiat la decoració: lo jardí ha passat á darrera per la Favorita y en lloch del tal jardí hi han posat aquells roures tant vells, que ja eran del Liceo avants del incendi. ¡Quin teatrol! No t'è més que un jardí y encara dolent... Mirin que á qualsevol torre del Putxet están més ben servits.

En los demés teatros res de nou. *Juddith de Welp* ha alcançat ja la novena representació; la *Revisita de Barcelona* crida gent al Tivoli y l' intrépida *Donna Juanita* ha ensorrat á la *Mascota*.

¡Qui ho havia de dir!

N. N. N.

LO BRINDIS DE UN PROFÁ. (1)

I.

—¿Vol qu' anem á doná un vol pè l' *Saló*?

—¿Ahont cau? ¿Ahont es?

—Explicar i es per demés: ¿del carrer d' en Petritrol, qui no sab á ca n' *Parés*?

—Diu que molta gent hi va.... que á tothom deixan entrá.... que á ningú posan barreras.... ¿Tot aixó es vrital?

—Es clá.

may l' art ha tingut fronteras.

Més si ab mí un poch 'us fixéu, pe 'l que á l' art de pintar toca, soch un profá. ben c'á s' véu. —Si 'us fico 'ls dits á la boca, ¿vejam si 'm mossegaréu?

—Voléu dir qu' es per tothom l' Art?

—¡Y es clar que ho vull dí: en l' época que avuy som, ¿qui dona als artistas, qui, sa gran fama y son gran nom?

II.

—Lo *Saló* es gran y espayós, y fa honor á Barcelona: déu ser algun poderós lo qui ha fet cosa tant bona. ¿No 'us ho sembla aixís a vos?

—D' aixó no 'n féu pas cabal: fa temps, vos podeu saberho, que lo que no fa com cal aquell que bè pot tèn ferho, ho sol fé un industrial.

«No vull, en *Parés* digué, que siga 'l que no deu sé: no té dibuix ni figura, que tanta y tanta pintura 's quedí al mitj del carré.»

Y aquí teniu un *Saló* magnífich, que Déu n' hi do: per anys Déu nos lo mantinga per qu' lo ho y lo milló á exposar sos quadros vinga.

—Veig allá un cuadro molt gran que tothom l' está mirant....

—¡Ah! Ja sé quin voléu dí: es d' un que pinta molt ff.... ¡Un pintor del votavant!

Es d' en Galofre...

—Ja sé

que 'n Galofre es tot un home: vull dir que pinta molt bé; es un que sol viure á Roma y que sab, la dreia, ahont t'è.

¿Sabéu qui guanya, per sort lo premi de la *regata*? No 'us ho diu lo vostre cor? Donchs lo premi, d' or ó plate, ¿sabéu qui 'l guanya? l' autor.

—Bè sembla que 'us engresquéu ab tot y ser un profá. —Alló qu' es bó 's fa alabá per tothom, vos ja ho sabéu, no 'us ho haig pas de recordá.

Si d' una sola opinió som are tant vos com jo; si 'ls dos bo 'l cuadro trobém: si d' éll lo mateix pensém. vos juro que 'l cuadro es bó.

En mon cas se troban mo'ls. No só químic; sens embarch, si 'm donéu á probá un pòls de acibar, us dich: ¡qué amarch! y si es sucre, us dich: ¡qn' es dols!

(1) *Quintillas llegidas per l' autor en lo dinar ab que sigué obsequiat, lo dissapte 9 del corrent en lo Restaurant de Fransa, lo pintor D. Baldomero Galofre.*

—Veig que vos devéu pensá lo que ani deya un senyó que ahí 'l quadro 's va mirá: que quan siga la ocasió.... aixó s' ha de remullá.

—Heu llegit en mon cervell y héu dit la santa paraula; potsen m en veurè un farsell, més no hi fa ré; quan vinga ell jo demano un plat á taua.

III

—Ja hi som. Are héu de brindá. —Cal'eu, no 'm poséu confós. ¿Que us penséu que aixó es bufá y fer... brindis. ¡Bah! Senyós: tots m' hauréu de dispensá.

Vaig á brindar, y no es broma: estussego un poch y ¡japa! Molt bé, Galofre, bon home; aixó sí qu' es aná á Roma, y torná, habent vist lo Papa!

Per xo t' endresso aquets mots. Y ja que aplausos conquista, per sa gloria fem tots vols, aplaudim tots al artista; per son triunfo brindém tots.

ANTON FELIU Y CODINA.

ESQUELLOTS.

A la casa gran los nous regidors s' han repartit ja las comissions y 'ls càrrechs.

Matadero, consums, obras del Port, infants órfens, causa pia de Vilana, gastos menors, etc., etc.

Hi falta una comissió: la del sabó.

A la de Hisenda hi haurá desgracias. Figúrinse que hi han posat un Colom y un Falcó.

Al Sr. Cusachs l' han portat á la Ciutadela. Ell mateix podrá erigirse una estátua davant de la pajarera.

Presideix la del matadero D. Luis Sagnier. ¿No véuhen ja la sarch que degota?

A n' en Cuyás, l' home del blat de moro, l' han fet *mustassá* y l' han dut als Encants.

En Batllori está encarregat de trasladar los héroes de la Independencia.

—Ja se ahont s' han de trasladar, ha dit l' home d' Hostafranchs: los trasladaréu á las llistas electorals.

Per erigir un monument al Sr. Lopez y Lopez, han designat entre altres á D. Clemente Lopez.

A n' en Capdevila, antich comandant del tomátech, l' han dut al mercat del Born.

Los bomberos ja no 's queixarán per falta d' aigua: haventse nomenat per inspector á D. Paulino Font.

Finalment al pobre Sr. Pujol y Fernandez l' han portat á la presó.

Resultat de las tres vetlladas artisticas donadas en lo local de l' exposició Parés:

Ingressos, 2,400 pessetas.—Gastos, 261. Resultat á benefici dels pobres: 2,139 pessetas. Los pintors y escultors no ván cobrar res per las obras sortejadas. En Vidiella y 'ls demés artistas ván tocar de franch.

De manera que ván repartirse 'ls productes entre onze casas de beneficencia.

Un aplauso al Sr. Parés y á tots los que han secundat son generós propósit.

Llegéixo en un periódich francés:

«Lo gobernador de Sant Sebastia ha posat 50 pessetas de multa á un home que renegava.

»Si per cada renech posan 50 pessetas de multa en un pais en que 'ls diuhen tant recargolats, de aquesta feta l' Hisenda espanyola nadará en la abundancia.

»Comprém renta espanyola.»

Després de escombrar á l' Ajuntament, 'are sembla que tractan de fer lo mateix ab la Diputació provincial.

Jo ja ho veig.

¿Qui es capás de saciar á un partit polítich que feya tres anys que dejunava?

Paper de matar blasfemos, molt semblant al paper de matar moscas.

Inventor, *El Correo Catalan*.

Es un paper com los demés que ab lletras grossas y rojas porta la següent inscripció:

«Alabat siga 'l Sant nom de Déu (segueix una corona d' espinas y al mitj la xifra del nom de Jesús.) Aquesta casa es cristiana. En ella no 's permet blasfemar.»

¿Y volen dir que ab aquest paper se moren los blasfemos?

Si senyors: se moren... de riure.

Preparémnos.

Dintre de poch vindrá la companyia de 'n Rossi al *Principat*.

Y desde primer d' Abril la de 'n Vico treballará á *Romea*.

La catalana 's trasladará á Reus.

Al últim podrém veure 'l drama *La passionaria*, representat á tot arréu menos á Barcelona, gracias als llibres-cambistas madrilenyos.

El *Correo catalán* publica un article sobre 'ls miracles realisats per medi de l' aygua de Lourdes.

Ab tot y que 'n cita molts, se n' ha descuidat alguns, entre 'ls quals, dos de molt importants.

O sinó judiquin.

Miracle primer: Anava 'n tren de pelegrins, y entre aquestos un pobre baldat. En una estació 'l tren vá fer alto, y 'l baldat demaná que 'l baixessin que tenia set.

Estavan fentho: pero poch prácticichs los llanuts en materia de carrils, lo baixavan pel costat oposat. Precisament venia un tren que anava á xafarlo sense remissió.

Afortunadament lo baldat al veure la locomotora que l' hi venia á sobre, vá posarse á corre com un carli perseguit per la tropa.

Duya 'l miracle preparat per ferlo á Lourdes y vá tenirlo que fer avants de arribarhi.

Miracle segon: Se tracta d' un geperut.

Aquest vá anar á Lourdes en companyia del vicari del seu poble.

Tots dos se trobavan á la gruta del aygua.

—Posa 'l pensament ab la Verge, descártat del mon, tanca 'ls ulls y héu.

Lo geperut vá ferho aixis mateix, bebentse un vás d' aygua ab los ulls tancats.

Al acabar de beure vá trobarse una cosa llepissosa á la boca, vá escupir y vá treure un pegat untat ab un güent que se l' hi havia ficat dintre del vás.

Y vá ser tal lo fástich, que comensá á fer contorsions y esforsos, fins que ho vá treure tot.

Després de vomitar ja no era geperut.

Havia tret lo gep per la boca.

Diumenje vá morir lo canonje Ballester.

Es de rubrica quan mor' un canonje, que 'ls demés passin al seu domicili á cantarli las absoltas.

Pero 'ls canonjes de la Catedral ván acordar no anarhi, perque havia plogut y 'ls carrers estavan molls.

¡Cuidado que 'l canonje Ballester vá morir en una casa del davant de la Catedral, y 'ls canonjes no havian de fer més que atravesar lo carrer de Santa Llucia!

¡Y cuidado que 'ls canonjes portan un pitet de pell per guardarse del fret!

Pero joja ho veig, ¡com las absoltas per un company son d' arrós!

Histórich:

En una ciutat, *de cuyo nombre no quiero acordarme*, 'l sindich del gremi dels arquitectos troba á faltar entre 'ls agremiats, lo nom de un seu company, constructor de convents é iglesias.

Envia á buscarlo y l' hi posa de manifest l' extranyesa ab que ha vist que no figura en la llista dels contribuyents.

—Donchs no se 'n estranyi y parteixi del principi que no 'n tinch cap escrupul. Vaig consultar lo cas ab lo confes y aquest vá dirme que tractantse de un govern liberal no hi feya res que no se l' hi pagués la contribució.

Quan los homes s' enfadan perden lo seny.

Judiquin per la escena següent:

—¡Vosté es un pílet!

—¡Vosté es un granuja!

—Me donará una satisfacció.

—¡Estich á las sévas ordres!

—¡Horal!

—La que vosté vulga.

—¡Siti!

—L que vosté vulga.

—Esta bè... no fare falta.

Y naturalment, com no s' havian recordat de senyalar siti ni hora, may més s' han vist la cara.

QUÈNTOS.

Lo metje de una clinica, visitava á un pobre malalt que 'l dia avants l' havian operat.

—¿Qué tal? ¿Cóm estém? vá preguntarli:

—Miri aqui, vá respondre: ab una cama menos que abir.

Resposta de un viudo de fresch.

—De manera, l' hi preguntavan, que se t' ha mort la dona.

Lo viudo ab molta indiferencia:

—Aixis ho diuhen.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

La primera y la segona musicals; la segona ab la primera per planxar; la tercera ho nega tot y 'l total es un joch; més també es prenda que serveix per disfressars'.

LL. MILLÀ.

II.

Total dos-quarta tres-quart hu-invertit dos-tres-quart es. —¿Qué tal, lector, ho has entés? Avant! No sigas cobart.

CRISTOFOL CRISPIN.

ACENTIGRAFO.

Me deya 'l meu amich Quim qu' en lo seu poble natal un tot estava en total per un robo y per un crim.

J. PRATS Y N.

ANAGRAMA.

Deya al seu tot una dona: —Tu Tot, tot l' aparador que t' dich qu' es de gran valor una tot que hi há molt bona

J. M. F. DE PETITS.

TRENCA-CLOSCAS.

LA COPA DE 'N MACIA GRA.

Formar ab aquestas lletras lo títol de un periódich.

J. ANDRÉU.

CONVERSA.

—Senyor Jaume ¿qué l' hi ha dit la Pepa?
—Moltas cosas.
—Y de 'n Pepet no ho sab?
—Ah, d' ell, no.
—Donchs se 'n vá.
—Ahont vá?
—Entre tots dos ho havém dit.

PAPEREDA.

ROMBO.

Primera ratlla una consonant; segona en la locomoció humana; 3.ª una prenda; 4.ª una necessitat y 5.ª una consonant.

DIMONI-BLAU.

GEROGLIFICH.

1884

D

× 1

mal

1883

×

LI

ERI

KIN-FO.

SOLUCIONS

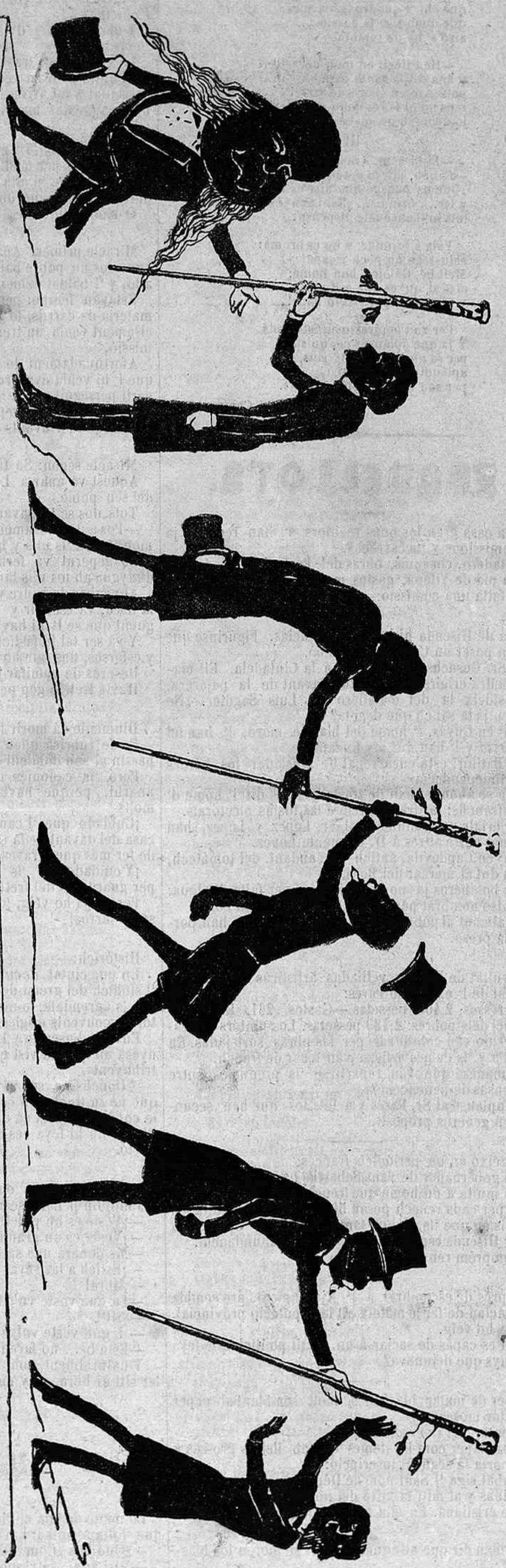
A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª.—*Gra-no-llers.*
2. ID. 2.ª.—*Ber-na-go-si.*
3. ENDAVINALLA.—*Raspall.*
4. MUDANSA.—*Mall-Mill-Moll.*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*Castelló de Ampurias.*
6. CONVERSA.—*Ca-no-vus.*
7. ROMBO.—

G U T
G U L L O N
T O S
N

8. GEROGLIFICH.—*Per vistas Suisa.*

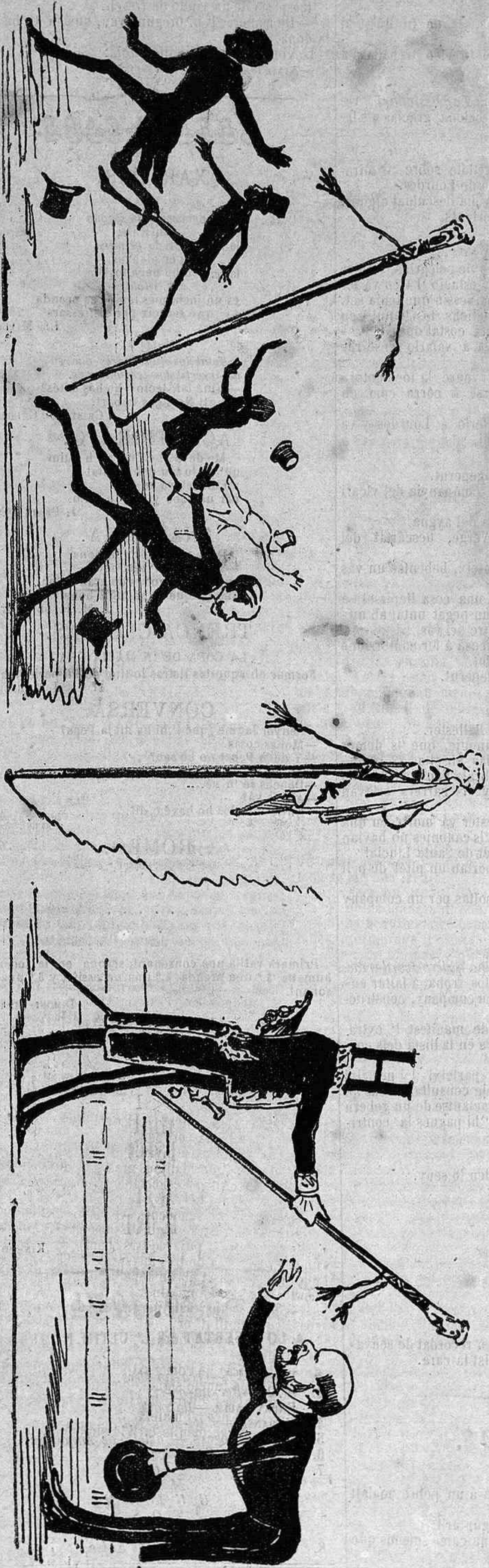
LA VARA DE L' ARCALDIA.

—Com que voslès manan ara, senyor Coll, prengui la vara.

—Vosté es lo primer tinent prèngulla...—Està bé, al moment.

—Senyor Maza si es servit... —Cabot, tòrnissen al illt.

Al fi ningú la volha... Veyentia tothom fugia.

Ay senyor y quina pega ¿perquè tots me desprecien?

Per fi un senyor l' arreplega. Sant Mateu qui troba es seu.